

Avtal om Origo

Ingress

Detta avtal reglerar samverkan mellan Stockholms stad, de kommuner som anges i bilaga 1, Region Stockholm och Polismyndigheten region Stockholm avseende drift och utveckling av Origo – ett resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholms län.

Stockholms stad är huvudman och har det formella ansvaret att driva verksamheten. Ansvarsfördelning mellan parterna framgår av respektive avsnitt i avtalet.

Definitioner och begrepp relaterade till hedersrelaterat våld och förtryck återfinns i bilaga 2.

§ 1 Avtalsparter

Avtalsparter är Stockholms stad genom socialnämnden, de kommuner i Stockholms län som anges i bilaga 1, Region Stockholm samt Polismyndigheten region Stockholm.

§ 2 Uppdraget för Stockholms stad

Stockholms stad har det formella ansvaret att driva Origo.

I detta ansvar ingår att:

- driva verksamheten i enlighet med de ramar som beslutas av styrgruppen,
- leda och samordna styrgruppens arbete och beredningsgruppens arbete,
- säkerställa att verksamhetsplaner, verksamhetsuppföljningar och årsredovisningar tas fram,
- ansvara för att budget upprättas, följs upp och redovisas,
- ha arbetsgivaransvar för personal som är anställda av Stockholms stad inom Origos verksamhet,

- vara huvudsaklig arbetsgivare till anställd personal från annan organisation som arbetar på Origo.

Efter överenskommelse med annan avtalspart kan personal från denna part knytas till Origos verksamhet, under förutsättning att särskild ersättning avtalas inom ramen för budgeten.

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med det som framgår av detta avtal inklusive bilagor.

§ 3 Origos syfte och uppdrag

Syfte

Origo har till uppgift att främja samverkan mellan berörda aktörer i syfte att stärka stödet till ungdomar och unga vuxna som lever i en hederskontext. Verksamheten ska bidra till att dessa får rätt stöd i rätt tid och att yrkesverksamma får den vägledning de behöver i mötet med hedersrelaterad problematik.

Uppdrag och verksamhet

För att uppnå detta syfte ska Origo:

- förmedla kunskap, ge information, stöd och rådgivning till ungdomar och unga vuxna,
- erbjuda konsultativt stöd och vägledning till yrkesverksamma inom exempelvis polis, socialtjänst, hälso- och sjukvård, skola, fritidsverksamhet och ideella organisationer,
- utbilda och sprida kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck till yrkesverksamma inom myndigheter och civilsamhället samt utveckla gemensamma arbetssätt och metoder,
- erbjuda tidiga insatser inom området sexuell och reproduktiv hälsa,
- delta i forum för ärendedragningar hos Polismyndigheten region Stockholm.

§ 4 Origos målgrupper

Origos verksamhet riktar sig till två huvudsakliga målgrupper:

1. Ungdomar och unga vuxna i åldern 13–26 år som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. I undantagsfall, när Polismyndigheten region Stockholm efterfrågar stöd och rådgivning i ärenden som rör hedersutsatta personer, kan detta ges även om personen är äldre än 26 år.

2. Yrkesverksamma inom polis, socialtjänst, förskola, skol- och fritidsverksamhet, hälso- och sjukvård samt civilsamhället som möter och arbetar med utsatta som lever i en hederskontext (oavsett ålder).

§ 5 Origos mål

Origos huvudsakliga mål är att:

- målgrupp 1 har kunskap om sina rättigheter,
- målgrupp 1 lever ett liv utan våld och förtryck,
- målgrupp 2 har hög kompetens inom området hedersrelaterat våld och förtryck,
- samverkan mellan Origo, myndigheter och civilsamhället fungerar för att ge stöd till målgruppen.

Origo ersätter inte ordinarie myndigheters lagstadgade myndighetsansvar.

§ 6 Avtalsparterers åtaganden

Avtalsparter ska:

- verka för att sprida information om Origo,
- verka för att medarbetare hos samverkansparterna konsulterar Origo och tar del av Origos kunskap, för att nå samsyn mellan myndigheter i hedersärenden,
- verka för att medarbetare konsulterar Origo i samband med bedömning av ärenden i det fall någon part i avtalet bedömer att det handlar om heder,
- verka för att utveckla samarbetet mellan myndigheter, civilsamhället och Origo i frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck,
- lämna information till Origo och till övriga avtalsparter om händelser/åtgärder i den egna verksamheten om dessa händelser kan antas ha väsentlig betydelse för Origos verksamhet,
- ansvara för att hålla kontaktuppgifter till sina representanter aktuella och anmäla förändringar till Origo.

§ 7 Avtalsparterers ekonomiska åtaganden

Den totala budgeten för Origos verksamhet uppgår till 9 517 000 kronor för 2026 och fördelas mellan parterna enligt nedan (se bilaga 3 för kostnadsfördelning):

- Anslutna kommuner svarar för 53,06 procent av verksamhetens kostnader (fördelning mellan kommunerna, se bilaga 3).
- Region Stockholm svarar för 25,66 procent av verksamhetens kostnader. Detta täcker bland annat kostnaden för bemanning av en barnmorska på Origo.
- Polismyndigheten region Stockholm svarar för 21,28 procent av verksamhetens kostnader.

Avtalsparternas avgift är fast under det första verksamhetsåret (2026), därefter ska justering av ersättningarna ske i enlighet med SCB:s definitiva arbetskostnadsindex för tjänstemän (SNI 2007 näringsgren Q) med basmånad oktober 2025 och jämförelsemånad oktober årligen.

Stockholms stad ansvarar för att årligen redovisa budget för avtalsparter efter beslut i styrgrupp. Stockholm stad ansvarar även för att årligen avge en ekonomisk rapport till avtalsparter samt tertialvis till styrgruppen.

Eventuellt överskott eller underskott i budget balanseras och förs över till kommande år.

§ 8 Erläggande av betalning

Stockholms stad fakturerar avtalsparterna årligen. Betalningen erläggs enligt de rutiner som Stockholms stad tillämpar.

Avtalsparterna ansvarar för att meddela aktuell faktureringsinformation.

§ 9 Insyn och inflytande

Origo är ett samarbete mellan flera parter med olika roller men med ett gemensamt intresse i att stärka kompetens och samverka i frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheten utformas i dialog med styrgruppen och i enlighet med detta avtal.

Samtliga avtalsparter har rätt till fullständig insyn i Origos verksamhet, med undantag för uppgifter som omfattas av lagstadgad sekretess.

Styrgruppen har också rätt till fullständig insyn i syfte att kunna fullgöra sitt uppdrag att styra, följa upp och fatta beslut om verksamhetens inriktning och prioriteringar.

Stockholms stad ansvarar för att säkerställa att avtalsparterna regelbundet informeras om Origos verksamhet. Informationen förmedlas via parternas representanter i styrgruppen och beredningsgruppen.

Styrgruppen

Styrgruppen ska:

- fatta beslut i principiella frågor som rör Origos inriktning, mål och uppdrag,
- årligen godkänna verksamhetsplan och budget,
- årligen godkänna det antal tjänster som bemannar Origo, vilket redovisas i verksamhetsplan,
- ta emot uppföljning och återkoppling från Origo och beredningsgruppen.

Styrgruppen sammanträder minst fyra gånger per år och mötena ska protokollföras. Ordförandeskapet innehas av Stockholms stad, som också är sammankallande.

Beslutsfattande i styrgruppen sker i första hand genom samförstånd. Om enighet inte kan nås i en fråga som kräver beslut, bör frågan bordläggas och återkomma på kommande möte efter ytterligare beredning.

Styrgruppen består av:

- Två eller tre representanter från Stockholms stad (inklusive ordförande),
- Sex representanter från anslutna kommuner (två vardera från de regionala områdena Nordost, Nordväst och Södertörn; representanter bör spegla både socialtjänst och utbildning),
- En eller två representanter från Region Stockholm,
- En eller två representanter från Polismyndigheten region Stockholm,
- En representant från Storsthlm,
- En representant från Länsstyrelsen i Stockholms län.

Storsthlm's roll

Storsthlm deltar i styrgruppen i egenskap av samordnare för den regionala samverkans- och stödstrukturen (RSS) i Stockholms län. Storsthlm bidrar med ett länsövergripande perspektiv, vilket bland annat innebär att fånga upp samlade behov från länets kommuner. Som medlemsorganisation med erfarenhet av att samla kommunerna i länet bistår Storsthlm också Stockholms stad med visst administrativt stöd vid behov.

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen Stockholm ska vara representerad i såväl Origos styrgrupp som i beredningsgruppen även om myndigheten inte utgör en av avtalsparterna. Länsstyrelsens representation är relevant utifrån myndighetens uppdrag att stödja och bidra till såväl samarbete på regional nivå gällande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck som utbildning och kompetensutveckling i länet. Ett aktivt deltagande i styrgrupp och beredningsgrupp bedöms därmed stärka Origos syfte och mål.

Beredningsgruppen

En beredningsgrupp ska finnas för att ytterligare stärka möjlighet till inflytande och insyn för avtalsparterna.

Beredningsgruppen ska:

- mötas minst två gånger per år,
- ha dialog om föregående års verksamhetsberättelse,
- lämna synpunkter på de prioriterade områdena i verksamhetsplanen.

Synpunkter från beredningsgruppen ska redovisas i styrgruppen.

Beredningsgruppen består av:

- Två representanter från respektive region Nordost, Nordväst och Södertörns kommuner, och det ska eftersträvas en blandning av medarbetare från socialtjänst, förskola, skola och fritid,
- Två verksamhetsrepresentanter från Origo,
- En representant från Storsthlm,
- En representant från Region Stockholm,
- En representant från Polismyndigheten region Stockholm,
- En representant från Länsstyrelsen i Stockholms län.

Stockholms stad genom Origo är sammankallande och leder arbetet i beredningsgruppen.

§ 10 Lagstiftning

Origo ansvarar för att hålla sig uppdaterad om rådande lagstiftning, till exempel socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, offentlighets- och sekretesslagen, föräldrabalken samt barnkonventionen.

§ 11 Initiativrätt

Parterna har rätt att skriftligen underställa styrgruppen frågor för behandling. Den part som har underställt styrgruppen en fråga för behandling har rätt att delta i styrgruppens behandling av frågan även om parten inte har någon ordinarie representant i styrgruppen.

§ 12 Omförhandling

Om förutsättningarna för Origo enligt detta avtal väsentligt ändras, har respektive part rätt att påkalla omförhandling av avtalet. Om omförhandling påkallas enligt denna paragraf är övriga parter skyldiga att förhandla.

§ 13 Förtida utträde

Part har rätt att begära utträde ur avtalet om annan part väsentligen åsidosätter sina avtalsenliga förpliktelser enligt detta avtal och dessutom inte vidtar rättelse inom fjorton dagar efter mottagande av skriftlig anmodan från annan part.

Oavsett vilken part som utträder ur avtalet har Stockholms stad rätt att erhålla ersättning för av Origo utfört arbete och styrkt kostnad.

Om part begär utträde ska övriga parter snarast uppta förhandlingar för att besluta om avtalets fortbestånd och göra i avtalet nödvändiga korrigeringar med anledning av parts utträde.

Om parterna inte kommer överens om förutsättningarna för avtalets fortsättning vid någon parts utträde ska avtalet upphöra. Vid avtalets upphörande enligt denna paragraf ska vardera part tillse att dess skyldigheter intill upphörandedagen uppfylls. Efter denna tidpunkt kvarligger inga rättigheter eller skyldigheter mellan parterna.

Om avtalet upphör i förtid är det Stockholms stads skyldighet att senast sex månader efter avtalets upphörande lämna en slutredovisning av verksamheten till övriga avtalsparter.

§ 14 Meddelanden

Om part ska vidta formell åtgärd enligt avtalet som föranleder kommunikation med övriga parter ska meddelanden skickas antingen rekommenderat, via e-post eller med bud till registrator hos den formella avtalsparten.

§ 15 Ändringar och tillägg

Ändringar i och tillägg till detta avtal ska för att kunna åberopas mellan parterna vara skriftliga, kontrasignerade och beslutade av behöriga företrädare för parterna. Om det förekommer motstridiga uppgifter äger senare tillkomna överenskommelser företräde framför tidigare.

§ 16 Tvister

Tvist angående tillkomst, tolkning, tillämpning eller giltighet av detta avtal ska i första hand lösas genom medling mellan parterna. Om någon lösning därigenom inte uppnås, ska i andra hand tvisten avgöras i allmän domstol.

§ 17 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller från och med den 1 januari 2026 till och med den 31 december 2030 och förlängs med tre år för de parter som inte senast 2029-03-31 säger upp avtalet. Om en part säger upp avtalet ska övriga parter snarast uppta förhandlingar för att besluta om avtalets fortbestånd och göra i avtalet nödvändiga korrigeringar med anledning av parts utträde.

Detta avtal har upprättats i tjugoåtta (28) likalydande exemplar varav parterna erhållit varsitt exemplar.

Socialförvaltningen**Bilaga 1 – Kommuner som undertecknat avtalet**

1. Botkyrka kommun
2. Danderyds kommun
3. Ekerö kommun
4. Haninge kommun
5. Huddinge kommun
6. Järfälla kommun
7. Lidingö stad
8. Nacka kommun
9. Norrtälje kommun
10. Nykvarns kommun
11. Nynäshamns kommun
12. Salems kommun
13. Sigtuna kommun
14. Stockholms stad
15. Sollentuna kommun
16. Solna stad
17. Sundbybergs stad
18. Södertälje kommun
19. Tyresö kommun
20. Täby kommun
21. Upplands Väsby kommun
22. Upplands-Bro kommun
23. Vallentuna kommun
24. Vaxholms stad
25. Värmdö kommun
26. Österåkers kommun

Socialförvaltningen

Bilaga 2 – Vad är hedersrelaterat våld och förtryck?

Hedersrelaterat våld och förtryck kan ses som ett samlingsbegrepp för användandet av kontroll, hot, isolering, förskjutning och våld i syfte att tvinga en familjemedlem till lydnad, för att upprätthålla en familjs och släkts heder eller anseende. Det kan också handla om att återupprätta familjens eller släktens anseende om det anses ha skadats. Även om det saknas en enhetlig definition av begreppet finns det en bred konsensus, bland såväl myndigheter som forskare, gällande våldets utmärkande drag.

Ett utmärkande drag för hedersrelaterat våld och förtryck är att det är kollektivt utövat eller sanktionerat. Våldet och kontrollen understöds eller uppmuntras av flera personer i slakten och är förankrat i en bredare krets. Även släktingar eller andra personer utanför den allra närmaste familjen kan vara förövare. Utövandet av kontroll eller våld kan också vara ett resultat av tvång, exempelvis genom att familjemedlemmar (ofta pojkar och unga män) tvingas utöva kontroll av syskon, mödrar eller kusiner. Våldet och förtrycket involverar samtliga familje- och släktmedlemmar på olika sätt och det legitimeras och sanktioneras genom sociala normer som kretsar kring heder som gruppens moraliska centrum.

Regeringens definition i proposition 2019/20:131 [Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet](#) sammanfattar flera av de gemensamma drag som utmärker hedersrelaterat våld och förtryck:

Med hedersrelaterat våld och förtryck avses att människor, främst flickor och kvinnor men även pojkar och män, begränsas i sina liv och utsätts för påtryckningar och våld som syftar till att upprätthålla familjens kontroll över individen. Hedersrelaterat våld och förtryck är kopplat till hedersnormer som bygger på starka patriarkala eller heteronormativa föreställningar. De patriarkala föreställningarna tar sig uttryck i kontroll av flickor och kvinnor som sträcker sig från begränsningar i vardagen rörande klädsel, umgänge och rörelsefrihet till begränsningar i val av utbildning, arbete, äktenskap och äktenskapsskillnad. I sin mest extrema form kan hedersnormerna leda till allvarlig brottslighet såsom till exempel hot om våld och våld, inklusive dödligt sådant. För de individer som försöker trotsa kontrollen kan följderna bli allvarliga.

Hedersrelaterat våld och förtryck kännetecknas av att det finns ett starkt kollektivistiskt inslag, ofta i en familj och släktrrelation, som bland annat innebär att individens intresse och handlingar anses vara underordnat familjens intresse och att individens sexualitet och intima relationer är hela familjens angelägenhet som kan påverka familjens anseende. Hedersnormerna grundar sig i en föreställning om heder som inte delas av övriga samhället och som strider mot principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet. Till hedersnormerna hör bland annat uppfattningen att familjens rykte och anseende är avhängigt kvinnliga familjemedlemmars kyskhet och oskuld samt deras faktiska och påstådda beteende i förhållande till dessa ideal¹.

¹ Källa: *Vad är hedersrelaterat våld och förtryck?*, Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck, hämtad 15 augusti 2025 från <https://www.hedersfortryck.se/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/vad-ar-hedersrelaterat-vald-och-fortryck>

Socialförvaltningen
Bilaga 3 – Kostnadsfördelning

Beloppen räknas upp årligen enligt avtal om Origo

Parter	Belopp år 2026	Andel i procent	Befolkning per 1 nov 2024 <i>Källa: SCB</i>
Polisen	2 025 000	21,28%	
Regionen	2 442 000	25,66%	
Kommunerna	5 050 000	53,06%	
<i>varav:</i>			
Botkyrka	195 605	2,06%	95 746
Danderyd	66 273	0,70%	32 440
Ekerö	58 968	0,62%	28 864
Haninge	205 862	2,16%	100 767
Huddinge	233 250	2,45%	114 173
Järfälla	180 855	1,90%	88 526
Lidingö	98 748	1,04%	48 336
Nacka	228 592	2,40%	111 893
Norrtälje	135 675	1,43%	66 411
Nykvarn	25 175	0,26%	12 323
Nynäshamn	62 404	0,66%	30 546
Salem	35 764	0,38%	17 506
Sigtuna	107 619	1,13%	52 678
Sollentuna	158 564	1,67%	77 615
Solna	175 641	1,85%	85 974
Stockholm	2 033 966	21,37%	995 600
Sundbyberg	114 920	1,21%	56 252
Södertälje	210 249	2,21%	102 914
Tyresö	100 303	1,05%	49 097
Täby	158 850	1,67%	77 755
Upplands Väsby	102 750	1,08%	50 295
Upplands Bro	67 031	0,70%	32 811
Vallentuna	71 687	0,75%	35 090
Vaxholm	24 095	0,25%	11 794
Värmdö	95 181	1,00%	46 590
Österåker	101 692	1,07%	49 777
SUMMA	9 517 000	100%	2 471 773